

ჩერქეზული (ადიღური) კულტურის ცენტრი The Circassian (Adyghian) Cultural Center

საერთაშორისო ჩერქეზული საბჭო The International Circassian Council

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

სოჭის 2014 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშები და ქართულ-ჩერქეზული ეკო-
კულტურული გარემო

Sochi 2014 Olympic Games and Georgian-Circassian Eco-Cultural Environment

პროგრამა Programme

თბილისი . Tbilisi

2012

სამეცნიერო სიმპოზიუმი განხორციელდა სსიპ შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის 2012 წლის საკონფერენციო გრანტით (№CF/19/2-190/12)

The International Scientific Symposium is implemented with the support of the 2012 Conference Grant (№CF/19/2-190/12) received from the Lepl Shota Rustaveli National Science Foundation

სიმპოზიუმის სამუშაო გეგმა

11 ივლისი, ოთხშაბათი

სტუმრების მიღება

13:00 ექსკურსია (დედოფლისწყარო)

12 ივლისი, ხუთშაბათი

10:30 სიმპოზიუმის მონაწილეთა რეგისტრაცია

11:00 სიმპოზიუმის ოფიციალური გახსნა (თსუ, სააქტო დარბაზი)

- საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრი ნიკოლოზ რურუა
- დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი პაპუნა (მირზა) დავითაია
- საქართველოს პარლამენტის დიასპორისა და კავკასიის საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე ნუგზარ წიკლაური
- ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი ალექსანდრე კვიციანი
- ყაზარდო-ბაღყალიძის საზოგადოებრივი მოძრაობა „ხასე“-ს თავმჯდომარე იბრაჰიმ იაგანოვი
- საერთაშორისო ჩერქეზული საბჭოს თავმჯდომარე იად იადარი (აშშ)
- საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე ნოდარ სურგულაძე
- ჩერქეზ ქალბატონთა საერთაშორისო ასოციაციის თავმჯდომარე ჯინა ჰაბუქი (აშშ)
- თურქეთის სოციალური პასუხისმგებლობის კორპორატიული ასოციაციის ხელმძღვანელი სერდარ დინლერი (თურქეთი)
- ვარშავის უნივერსიტეტის პროფესორი ვიტოლდ როდკიევიჩი (პოლონეთი)
- შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გენერალური დირექტორი სულხან სისაური

12:00 შესვენება

12:30-14:00 I სხდომა (თსუ, I კორპ., აუდიტორია 06)

თავმჯდომარეები:

იად იადარი - საერთაშორისო ჩერქეზული საბჭოს თავმჯდომარე (აშშ)

მერაბ ჩუხუა - ჩერქეზული (ადიღეური) კულტურის ცენტრის დირექტორი

მოხსენებები:

1. ბრაიან უილიამსი (აშშ, მასაჩუსეტის უნივერსიტეტის პროფესორი), რუსეთის დანაშაულებანი ჩრდილოეთ კავკასიაში, როგორც თავდაცვითი ომების კატალიზატორი
2. იად იადარი (აშშ, საერთაშორისო ჩერქეზული საბჭოს თავმჯდომარე), სოჭის დაგეგმილი ოლიმპიადა და ჩერქეზი მუჰაჯირები: წარსული, აწმყო და მომავალი
3. უოლტერ რიჩმონდი (აშშ, ლოს-ანჯელესის დასავლური უნივერსიტეტის პროფესორი), 2014 წლის სოჭის ოლიმპიადა, როგორც გენოციდის გაგრძელება
4. შოთა მალაშხია (საქართველოს პარლამენტის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საკითხთა დროებითი კომისიის თავმჯდომარე), სოჭის ოლიმპიადა - მორიგი დანაშაული და პროპაგანდა
5. გია ნოდია (ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი), ეროვნული გამოღვიძება და მობილიზაცია: რას გვასწავლის ადიღეს მაგალითი
6. ლარისა დოროგოვა (დამოუკიდებელი ჟურნალისტი), ძალადობის ფაქტები ჩერქეზეთში

დისკუსია

14:00 ლანჩი

15:30 დოკუმენტური ფილმის ჩვენება (თსუ, I კორპ., აუდიტორია 06)

„სოჭი 2014 - დანაშაული კაცობრიობის წინაშე“

მოდერატორი - შოთა მალაშხია (საქართველოს პარლამენტის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საკითხთა დროებითი კომისიის თავმჯდომარე)

17:00 შესვენება

დისკუსია

ექსკურსია - ძველი დედაქალაქი მცხეთა

19:00 ბანკეტი (რესტორანი „თამარიანი“)

13 ივლისი, პარასკევი

11:00 I სხდომა, I სექცია (თსუ, კორპ., აუდიტორია 06)

თავმჯდომარეები:

ბრაიან უილიამსი - მასაჩუსეტსის უნივერსიტეტის პროფესორი

ვიტოლდ როდკიევიჩი - ვარშავის უნივერსიტეტის პროფესორი

მოხსენებები:

1. სერდარ დინლერი (თურქეთის სოციალური პასუხისმგებლობის კორპორატიული ასოციაციის ხელმძღვანელი), ბიზნესის სოციალური პასუხისმგებლობის როლი დემოკრატიის, ადამიანის უფლებებისა და სოციალური მიმართულებით

2. ჯინა ჰაბუქი (აშშ, ჩერქეზ ქალბატონთა საერთაშორისო ასოციაციის თავმჯდომარე), სოჭი და ჩერქეზი ქალები
3. იური იეხუტლი (ადიდეს რესპუბლიკა), სოჭის ოლიმპიადა 2014
4. ალი ბერზეგი (აშშ, საერთაშორისო ჩერქეზული საბჭოს წევრი), ჩერქეზეთი დღეს, ჩერქეზეთი ხვალ
5. ჯონი კვიციანი (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი), რუსეთი-ჩრდილო დასავლეთ კავკასია: კონფორტაციიდან მშვიდობისაკენ? (ისტორია და თანამედროვეობა)

დისკუსია

12:30 შესვენება

13:00 II სხდომა, I სექცია (თსუ, კორპ., აუდიტორია 06)

თავმჯდომარეები:

უოლტერ რიჩმონდი - აშშ, ლოს-ანჯელესის დასავლური უნივერსიტეტის პროფესორი

მითათ ჩელიქვალა - თურქეთის ქადირ ჰას-ის უნივერსიტეტის პროფესორი

მოხსენებები:

1. ვიტოლდ როდკიევიჩი (პოლონეთი, ვარშავის უნივერსიტეტის აღმოსავლეთის კვლევების ცენტრის ანალიტიკოსი), ჩერქეზული საკითხი და მისი შედეგები რუსეთისა და დასავლური სახელმწიფოების ურთიერთობაში
2. ოლეგ პანფილოვი (ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი), ჩერქეზული პრობლემა, როგორც „ინფორმაციული ომის“ ნაწილი
3. მითათ ჩელიქვალა (თურქეთი, ქადირ ჰას-ის უნივერსიტეტის პროფესორი), ქართულ-ჩერქეზული ურთიერთობები და დიასპორის როლი
4. მოჰამედ ქაბართაი (აშშ, საერთაშორისო ჩერქეზული საბჭოს წევრი), სოჭის დაგეგმილი ოლიმპიადა და ჩერქეზი მუჰაჯირები

5. დიდემ ბაში (თურქეთის ჩერქეზული დიასპორის წარმომადგენელი), თურქეთის ჩერქეზები:
კულტურული მემკვიდრეობა და იდენტობა

დისკუსია

14:30 ლანჩი

11:00 I სხდომა, II სექცია (თსუ, I კორპ., ივანე ჯავახიშვილის აუდიტორია)

თავმჯდომარეები:

გია ნოდია - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი

ნიკოლოზ ჯავახიშვილი - თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი

მოხსენებები:

1. ზურაბ პაპასქირი (სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი), სოჭის ოლიმპიადა და რუსულ-ჩერქეზული იდეოლოგიური კონფრონტაცია თანამედროვე ეტაპზე
2. ავთანდილ ბესელია (საქართველოს პარლამენტის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საკითხთა დროებითი კომისიის მოწვეული სპეციალისტი), ჩერქეზეთი: სახელმწიფოებრიობის პრობლემა
3. ბექან ხორავა (სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი), ჩერქეზეთა დეპორტაციისა და რეპატრაციის საკითხები XIX საუკუნეში
4. თემურ ტარტარაშვილი (დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატის ანალიტიკური სამსახურის უფროსი), რუსეთის კოლონიური პოლიტიკა და ქართველთა მუჰაჯირობა თურქეთში
5. ნიკოლოზ ჯავახიშვილი (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი), ქართულ ჩერქეზული დინასტიური კავშირების ისტორიიდან (XVI-XIX საუკუნეები)

დისკუსია

12:30 შესვენება

13:00 II სხდომა, II სექცია (თსუ, I კორპ., ივანე ჯავახიშვილის აუდიტორია)

მოხსენებები:

1. ჯონი ავაქიძე (სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი), სოჭისა და მისი შემოგარენის ძვ. წ. II-I ათასწლეულების არქეოლოგიური ძეგლები
- 1.
2. გია გელაშვილი (თსუ ისტორიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელი), ზოგიერთი გერმანული და ინგლისური ცნობა ჩერქეზთა შესახებ (XIX ს-ის 40-60-იანი წლები)
3. მერაბ ჩუხუა (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი), ნუგზარ ანთელავა (ჩერქეზული კულტურის ცენტრის მეცნიერ-თანამშრომელი), ეთნოეკოლოგიური პარკი ერთიანი სოციოკულტურული სივრცის დაცვის სამსახურში
4. ბადრი გალდავა (აფხაზეთის გეოლოგიისა და მინერალური რესურსების სააგენტოს დირექტორი), შავი ზღვის სანაპირო ზოლის, კოდორის ლითოდინამიკური რაიონის გეოეკოლოგიური მდგომარეობა
5. ელნურ ალიევი (აზერბაიჯანი, მირას კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლის ხელშეწყობის გაერთიანებული საზოგადოების წარმომადგენელი საქართველოში), იძულებით გადასახლებულ ჩერქეზთა ბედი თურქეთში

დისკუსია

14:30 ლანჩი

16:00 მრგვალი მაგიდა: ჩერქეზეთი - აწმყო და მომავალი

(თსუ, I კორპ., ივანე ჯავახიშვილის აუდიტორია)

მოდერატორები: იად იადარი, ოლეგ პანფილოვი

სიმპოზიუმის რეზოლუცია

17:30 ექსკურსია - მთაწმინდის პარკი, ძველი თბილისი

19:00 ბანკეტი (რესტორანი „კოპალა“)

14 ივლისი, შაბათი

სტუმრების გაცილება

International Scientific Symposium

Sochi 2014 Olympic Games and Georgian-Circassian Eco-cultural Environment

(12-13 July, 2012)

Programme

Wednesday, 11 July

Reception of the foreign guests

13:00 Excursion to Dedoflistskaro

Thursday, 12 July

10:30 Registration of the participants

11:00 Opening of the Symposium (TSU Assembly hall)

- Opening statement by Mr. Nikoloz RURUA, The Minister of Culture and Monument Protection of Georgia
- Opening statement by Mr. Mirza (Papuna) DAVITAIA, The State Minister for Diaspora Issues
- Opening statement by Mr. Nugzar TSIKLARI, The Chairman of the Parliamentary Committee on Diaspora and Caucasus Issues
- Opening statement by Mr. Alexander KVITASHVILI, Rector of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Statements by

- Mr. Ibragim YAGANOV, Chairman of the public movement “Khase” of Kabardino-Balkaria
- Mr. Iyad IOUGHAR, Chairman of the International Circassian Council (USA)

- Mr. Nodar SURGULADZE, Deputy Minister of Education and Science of Georgia
- Mrs. Gina HABOUKH, Chairman of the American Circassian International Ladies' (USA)
- Mr. Serdar DINLER, Head of Association of Corporate Social Responsibility of Turkey (Turkey)
- Mr. Witold RODKIEWICZ, Warsaw University professor (Poland)
- Mr. Sulkhan SISAURI, the Director General of the Shota Rustaveli National Science Foundation

12:00 Coffee-brake

12:30-14:00 First Session (TSU, I Building, auditorium 06)

Chairs:

Mr. Iyad IOUGHAR - Chairman of the International Circassian Council

Mr. Merab CHUKHUA - Director of The Circassian (Adyghian) Cultural Center

Statements by

1. Mr. Brian Glyn WILLIAMS (USA, University of Massachusetts-Dartmouth, professor), Russian War Crimes in the North Caucasus as a Catalyst for Defensive fight
2. Mr. Iyad IOUGHAR (USA, Chairman of the International Circassian Council), The Planned Sochi Olympics and the Circassian Muhajees; Past, Present and Future
3. Mr. Walter RICHMOND (USA, Occidental university, Los Angeles, professor), The 2014 Sochi Olympics as a Continuation of Genocide
4. Mr. Shota MALASHKHIA (the Chairman of the Temporary Commission on Territorial Integrity Issues), Sochi Olympics - another crime and promote
5. Mr. Ghia NODIA (Ilia State University, professor), National awakening and mobilization: What we may learn from the Adyghe case
6. Mrs. Larisa DOROGOVA (independent journalist), Violence in Circassia

Discussion

14:00 Lunch

15:30 Documentary film - "Sochi 2014 - The crime against humanity"

The moderator - Mr. Shota MALASHKHIA (the Chairman of the Temporary Commission on Territorial Integrity Issues)

17:00 Coffee-brake

Discussion

Excursion to the old capital of Georgia, Mtskheta

19:00 Dinner (Restaurant "tamariani")

13 July, Friday

11:00 First session, Section I (TSU, I Building, auditorium 06)

Chairs: Mr. Brian Glyn WILLIAMS (USA, University of Massachusetts-Dartmouth, professor)

Mr. Witold RODKIEWICZ (Poland, Warsaw University professor)

Statements by

1. Mr. Serdar DINLER (Head of Association of Corporate Social Responsibility of Turkey),
Corporate Social Responsibility Role of Business; Democracy, Human Rights & Social
2. Mrs. Gina HABOUKH (USA, Chairman of the American Circassian International Ladies'),
Sochi and circassian women
3. Mr. Yuri IEKHUTLI (Adygea Republic), Sochi Olympics - 2014

4. Mr. Ali BERZEG (USA, Member of The International Circassian Council), Circassia today, Circassia tomorrow
5. Mr. Joni KVITSIANI (Tbilisi State University professor), Russia-Northwest caucassus: from confrontation to peace? (History and Present)

Discussion

12:30 Coffee-brake

13:00 Second session, Section I (TSU, I Building, auditorium 06)

Chairs:

Mr. Walter RICHMOND (USA, Occidental university, Los Angeles, professor)

Mr. Mitat CELIKPALA (Turkey, Kadir Has University, professor)

Statements by

1. Mr. Witold RODKIEWICZ (Poland, Warsaw University professor), The Cherkess problem and its ramifications for Russia's relations with Western powers
2. Mr. Oleg PANFILOV (Ilia State University, professor), Circassian problem as part of information warfare
3. Mr. Mitat CELIKPALA (Turkey, Kadir Has University, professor), The Georgian-Circassian relations and the role of Diaspora
4. Mr. Mouhammad QABARTAY (USA, Member of The International Circassian Council), The planned Sochi Olympics and the Circassian Muhajjeers
5. Mrs. Didem BASH (Representative of the Circassian Diaspora of Turkey), Circassians of Turkey: Cultural memory and Identity

Discussion

14:30 Lunch

11:00 First session, Section II (TSU, Ivane Javakhishvili auditorium)

Chairs:

Mr. Ghia NODIA (Ilia State University, professor)

Mr. Nikoloz JAVAKHISHVILI (Tbilisi State University professor)

Statements by

1. Mr. Zurab PAPASKIRI (Sokhumi State University professor), Sochi Olympics and the Russian-Circassian ideological confrontation at the Modern Stage
2. Mr. Avtandil BESELIA (The Invited expert the Chairman of the Temporary Commission on Territorial Integrity Issues), Circassia: The problem of state
3. Mr. Bezhan KHORAVA (Sokhumi State University, professor), The issues of Circassian deportation and repatriation in the XIX century
4. Mr. Temur TARTARASHVILI (the head of analytical department of the Ministry of Diaspora), Russian colonial policy and Georgian muhajirs` movement to Turkey
5. Mr. Nikoloz JAVAKHISHVILI (Tbilisi State University professor), from the history of Georgian-Circassian dynastic ties (XVI-XIX centuries)

Discussion

12:30 Coffee-brake

13:00 second session, Section II (TSU, Ivane Javakhishvili auditorium)

Statements by

1. Mr. Joni APAKIDZE (The Rector of Sokhumi State University), Archeological artifacts of Sochi and it's neighborhood in I-II millenium BC.

2. Mr. Ghia GELASHVILI (TSU History and Ethnography Institute, Research Fellow), some German and English Source of Circassians (40-60-ies of the XIX century)
3. Mr. Merab CHUKHUA (Tbilisi State University professor), Nugzar ANTELAVA (Research Fellow of The Circassian (Adyghian) Cultural Center), Ethno-ecological park for the protection of of socio-cultural space
4. Mr. Badri GALDAVA (The director of geology and mineral resources of Abkhazia), Geographical conditions of the Black Sea coast, the Kodori liTodinamikuri region
5. Mr. Elnur ALIYEV (The representative of the community Mira for cultural heritage and promotion of civil society in Georgia), The fate of internally displaced Circassians in Turkey

Discussion

14:30 Lunch

16:00 Roundtable: Circassia - Present and Future (TSU, Ivane Javakhishvili auditorium)

Mr. Mohamad TLUPOV - Diaspora Circassians and the effective role to stop Sochi games

Moderators: Mr. Iyad IOUGHAR, Mr. Oleg PANFILOV

Symposium Resolution

17:30 Excursion to Mtatsminda Park, Old Tbilisi

19:00 Dinner (Restaurant Kopala)

Saturday, 14 July

Departure of the guests